

Organizácia a podmienky výchovy a vzdelávania v stredných školách a školských zariadeniach od 22.6.2020

Úvod

Tento dokument bol vytvorený ako pomocný materiál pri otváraí stredných škôl a školských zariadení: gymnázií, stredných odborných škôl, škôl umeleckého priemyslu, konzervatórií, stredných športových škôl, odborných učilíš, praktických škôl, jazykových škôl, školských internátov, stredísk odbornej praxe, školských hospodárstiev, pracovísk zamestnávateľov a pracovísk praktického vyučovania (ďalej len „škôl“).

Podľa rozhodnutia ministra sa zriaďovatelia v spolupráci s riaditeľmi škôl môžu rozhodnúť, či vzhľadom na ich miestne podmienky a vývoj šírenia nákazy COVID-19 vyššie uvedené školy a školské zariadenia od 22.6.2020 otvoria a v akom režime. Odporúčame, aby prevádzka škôl bola zabezpečená tak, aby bol plnohodnotne zabezpečený výchovno-vzdelávací proces aj zdravie a bezpečnosť žiakov a zamestnancov. **Pri umiestňovaní žiakov v škole riaditeľ školy zohľadňuje možnosti strednej školy zabezpečiť v súlade s aktuálnymi hygienicko-epidemiologickými opatreniami ako aj materiálными a personálnymi podmienkami strednej školy internátne ubytovanie pre žiakov.**

Odporúčame vyhodnotiť efektívnosť znovuotvorenia školských internátov na obdobie niekoľkých dní pred ich opätovným uzatvorením v čase letných prázdnin a školských jedální najmä z pohľadu nákupu potravín a ich doby spotreby, ako i fakt, že účasť žiakov na vyučovaní je dobrovoľná.

Ak má škola nastavený vyhovujúci a funkčný systém dištančného vzdelávania, odporúčame v dištančnom vzdelávaní pokračovať a školu otvoriť iba na jeden alebo posledné dva dni vyučovania: odovzdanie učebníc, odnesenie osobných vecí žiakov zo školy, vydanie vysvedčenia.

V prípade súťaží, ktorých organizačné poriadky sú schválené MŠVVaŠ SR sa naďalej odporúčajú realizovať dištančnou formou v školskom roku 2019/2020. Príprava žiakov na vyššie kolá súťaží môže byť aj prezenčná.

V prípade znovuotvorenia škôl odporúčame zmonitorovať vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov nadobudnuté počas dištančného vzdelávania a spolu so žiakmi vyhodnotiť dištančné vzdelávanie, navrhnúť kroky na zefektívnenie procesov v škole a zlepšenie spôsobu vzdelávania pre prípad druhej vlny koronavírusu.

Je nevyhnutné, aby prítomnosť žiakov v škole mala význam nielen pre rozvoj vedomostí, zručností a kompetencií žiakov, ale aj pre pedagogických zamestnancov (rozvoj kreativity pri koncipovaní obsahu a formy vzdelávania spôsobom, ktorý je pre žiakov príťažlivý).

Počas posledných školských dní je možné realizovať účelové cvičenia, športové aktivity, laboratórne cvičenia, projektové dni zamerané na socializáciu žiakov a uvedomenie si prekonávania dôsledkov mimoriadneho obdobia a situácií v tomto školskom roku. Možné zamerania projektových dní: zdravý životný štýl ako prostriedok eliminovania obdobia sociálnej izolácie, finančná gramotnosť ako schopnosť prekonávať obdobie dočasného zníženého príjmu

v rodinách, kariérové poradenstvo pre obdobie po mimoriadnej situácii, bezpečnosť a prevencia pred násilím v školách a v rodinách, ...

Odporúčame zamerať sa v rámci odborného vzdelávania a prípravy predovšetkým na odbornú prax a odborný výcvik. Pripomínáme, že odborná prax, umelecká prax alebo odborný výcvik sa môžu vykonávať aj v období školských prázdnin. V tomto prípade riaditeľ školy ukončí vyučovanie v poslednom mesiaci druhého polroka v skoršom termíne ako 30. júna; termín ukončenia vyučovania sa môže skrátiť najviac o taký počet vyučovacích dní, ktorý zodpovedá počtu dní odbornej praxe, umeleckej praxe alebo odborného výcviku vykonávaných v období školských prázdnin.

Ranný filter s meraním teploty je iba odporúčaním. Školy môžu realizovať iba jednodňové podujatia, avšak je potrebné dodržiavať opatrenia Úradu verejného zdravotníctva SR. Zriaďovatelia môžu pri znovuotváraní škôl konzultovať s regionálnymi úradom verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“), či nimi navrhnuté organizačné kroky sú v súlade s aktuálnymi hygienicko–epidemiologickými nariadeniami.

Zriaďovateľ

V prípade, že k 22.6.2020 (resp. v neskoršom termíne) otvára školu a/alebo školské zariadenie:

- Vydá pokyn riaditeľom stredných škôl, aby pred znovuotvorením školy kvôli prevencii pred nákazou COVID-19 zabezpečili dôkladné čistenie a dezinfekciu priestorov školy a školského zariadenia a miest výkonu praktického vyučovania.
- V spolupráci s riaditeľom školy zabezpečí pre všetkých zamestnancov školy dostatok dezinfekčných prostriedkov pre osobnú hygienu a dezinfekciu, ako aj osobné ochranné prostriedky. Pre prevádzku školy zabezpečí primerané množstvo bezdotykových teplomerov a zásobníkov na papierové utierky do umyvární vrátane papierových utierok.
- V spolupráci s riaditeľom a zamestnancami školy zrealizuje prípravu na zabezpečenie prevádzky k určenému termínu, vrátane činností súvisiacich so stravovaním a ubytovaním v školských internátoch.
- V prípade podozrenia na ochorenie COVID – 19 v škole bezodkladne rieši vzniknutú situáciu s miestne príslušným RÚVZ, zamestnancami školy a zákonnými zástupcami žiakov.

Riaditeľ

- Vydá pokyny, upravujúce podmienky konkrétnej školy na obdobie do konca školského roku 2019/2020.
- Zverejnení oznam na vchodových dverách, ktorý hovorí, za akých podmienok nemôže nastúpiť žiak do školy (príloha č. 4).

- Pri prvom nástupe do práce všetci zamestnanci školy vyplnia dotazník o zdravotnom stave pred návratom do zamestnania (príloha č. 1).
- Zabezpečí v súčinnosti so zriaďovateľom plynulú prevádzku školy, ak zriaďovateľ rozhodne o jej otvorení.
- Zabezpečí, aby zamestnávateľia poskytujúci praktické vyučovanie vytvorili podmienky pre odborný výcvik, odbornú prax na pracovisku zamestnávateľa alebo na pracovisku praktického vyučovania tak, aby boli v súlade s aktuálnymi hygienicko-epidemiologickými opatreniami pre žiakov stredných škôl a hygienicko-epidemiologickými opatreniami na príslušnom pracovisku.

Personálne zabezpečenie prevádzky školy

Pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec alebo nepedagogický zamestnanec nastúpi prezenčne do práce najneskôr 22.6.2020.

V období do 30.6.2020 zamestnanci popri vzdelávaní žiakov pracujú na ukončení klasifikácie žiakov, prebieha príprava záverečnej klasifikačnej a hodnotiacej porady. Zasadnú predmetové komisie, ktoré zhodnotia 2.polrok školského roka 2019/2020, vyhodnotia dištančné vzdelávanie počas mimoriadnej situácie (klady a zápory, problémy, ktoré museli riešiť), identifikujú plnenie/ neplnenie tematických plánov za jednotlivé predmety v ročníkoch, v prípade časového sklzu a obsahového a rozsahového nesplnenia tematického plánu navrhnu možnosti riešenia. Vhodnou formou zaevidujú učivo, ktoré bolo odučené dištančne. V prípade potreby vypracujú stručnú správu o priebehu výučby a hodnotenia na základe zápisníc z predmetových komisií a umeleckých rád a priložia ju ako prílohu k školskému vzdelávaciemu programu. Triedni učitelia skompletizujú triednickú dokumentáciu.

Ak pedagogický zamestnanec, odborný zamestnanec alebo nepedagogický zamestnanec má problém nastúpiť na riadny výkon práce podľa pracovnej zmluvy a tento problém spočíva v obave o zdravie (ak je táto opodstatnená) alebo objektívnej prekážke na jeho strane, môže sa so svojím zamestnávateľom dohodnúť na neprítomnosti v práci.

Vychádzajúc z možností, ktoré Zákonník práce ponúka, môže tento zamestnanec požiadať o:

- čerpanie dovolenky,
- home office, ak prácu podľa pracovnej zmluvy môže a bude plnohodnotne vykonávať aj z miesta mimo pracoviska,
- prekážku v práci na strane zamestnanca zo zdravotných dôvodov (napr. PN určená lekárom),
- resp. inú prekážku na strane zamestnanca podľa §141 ods. 3 Zákonníka práce, ktorý ustanovuje, že zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi
 - a) ďalšie pracovné voľno z dôvodov podľa odseku 2 s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - b) pracovné voľno z iných dôvodov ako podľa odseku 2 s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - c) pracovné voľno na žiadosť zamestnanca s náhradou mzdy alebo bez náhrady mzdy,
 - d) pracovné voľno s náhradou mzdy, ktoré si zamestnanec odpracuje.

Zákonný zástupca

- Zodpovedá za dodržiavanie hygienicko-epidemiologických opatrení pri príchode žiaka do školy a pri odchode žiaka zo školy (nosenie rúšok, dodržiavanie odstupov, dezinfekcia rúk v zmysle aktuálnych opatrení ÚVZ SR).
- Zabezpečí pre svoje dieťa každý deň dve rúška a papierové jednorazové vreckovky.
- Dodržiava pokyny riaditeľa školy, ktoré upravujú podmienky prevádzky konkrétnej školy do konca školského roku 2019/2020.
- Predkladá pri prvom nástupe žiaka do školy, alebo po každom prerušení dochádzky žiaka do školy v trvaní viac ako tri dni písomné vyhlásenie o tom, že žiak neprejavuje príznaky prenosného ochorenia a nemá nariadené karanténne opatrenie (príloha č. 2).
- V prípade, že u žiaka je podozrenie alebo potvrdené ochorenie na COVID_19, bezodkladne o tejto situácii informuje príslušného vyučujúceho a riaditeľa školy. Povinnosťou zákonného zástupcu je aj bezodkladne nahlásenie karantény, ak bola dieťaťu nariadená lekárom všeobecnej zdravotnej starostlivosti pre deti a dorast alebo miestne príslušným regionálnym hygienikom. Za týchto podmienok je dieťa zo školy vylúčené.

Organizácia výchovno–vzdelávacieho procesu

Podľa platného usmernenia k obsahu a organizácii vzdelávania žiakov stredných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sa písomné a ústne skúšanie do konca školského roku 2019/2020 nerealizuje. Pedagogická rada sa podľa podmienok školy a uváženia riaditeľa môže konať prezenčne alebo dištančne (per rollam).

Odporúčame, aby pre žiakov, ktorí sa nezúčastňujú vyučovacieho procesu, škola zabezpečila vzdelávanie tak, ako je to pri ich neprítomnosti v štandardnom režime napr. pri chorobe, resp. podľa svojich možností.

Z dôvodu dobrovoľnej účasti žiakov na vyučovaní majú školy možnosť autonómne koncipovať štruktúru vyučovacieho dňa a takisto majú možnosť autonómne upraviť obsah a formu vzdelávania.

V tejto súvislosti upozorňujeme, že je v platnosti Usmernenie Štátnej školskej inšpekcie, podľa ktorého: „Štátna školská inšpekcia ubezpečuje, že si uvedomuje zložitú situáciu, v ktorej sa ocitli učitelia a riaditelia škôl, a preto je prirodzené, že bude rešpektovať všetky tie odchýlky od noriem (vrátane nastavenia špecifických režimov samotného vzdelávania po prípadnom obnovení prevádzky škôl), ktoré upravujú oblasť výchovy a vzdelávania a ktoré boli vynútené súčasnou situáciou, pokiaľ negatívne nezasiahnu do základných práv detí a žiakov.“

Opatrenia školy kvôli prevencii nákazy COVID-19

- Pri ceste do školy a v škole sa žiaci, pedagogickí, odborní a nepedagogickí zamestnanci riadia najaktuálnejšími opatreniami ÚVZ SR a pokynmi RÚVZ.

- Škola v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečí dezinfekciu rúk všetkých osôb pri vstupe do budovy vhodne umiestneným dezinfekčným prostriedkom.
- Žiak si po príchode do školy a následne podľa potreby umýva ruky bežným spôsobom, ktorý je v súlade s aktuálnymi hygienicko–epidemiologickými nariadeniami.
- Žiaci a učitelia počas výchovno-vzdelávacieho procesu nemusia nosiť rúško.
- V miestnosti, kde sa zdržujú osoby, je potrebné často a intenzívne vetrať. Odporúčame nepoužívať klimatizačné zariadenia a ventilátory.
- Odporúčame organizovať aktivity tak, aby bolo možné väčšiu časť dňa tráviť vonku či už v areáli školy, alebo mimo neho podľa podmienok školy. V externom prostredí odporúčame vykonávať aj telesno-výchovne aktivity, neodporúčame vo vnútornom prostredí telocvične.
- Športová príprava v stredných športových školách sa realizuje v zmysle ÚV ZSR, t. j. vnútorné plavárne a športoviská sú prístupné pre športové kluby, vonkajšie športoviská bez šatní bez obecnstva.
- Rukavice pre bežné činnosti nie sú nutné, potrebné sú napr. pri príprave jedla, likvidácii odpadov, dezinfekcii atď.
- Toalety musia byť vybavené mydlom v dávkovači a jednorazovými papierovými utierkami (obrúskami) pre bezpečné osušenie rúk. Odporúčame nepoužívať textilné uteráky a vzduchové sušiče rúk.
- Upratovanie a dezinfekcia toaliet prebieha minimálne dvakrát denne a podľa potreby.
- Upratovací personál musí byť informovaný a poučený o sprísnených podmienkach upratovania a o potrebe priebežného čistenia a dezinfekcie dotykových plôch, ostatných povrchov a predmetov.
- Dôkladné čistenie všetkých miestností, v ktorých sa žiaci, pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci, ďalší zamestnanci školy a iné osoby nachádzajú, sa musí vykonávať najmenej raz denne.
- Dezinfekcia dotykových plôch, ostatných povrchov alebo predmetov, ktoré používa zvlášť veľký počet osôb, musí byť vykonávaná minimálne dvakrát denne a podľa potreby (napr. kľučky dverí).
- Odporúčame zabezpečiť smetné koše tak, aby nebol nutný fyzický kontakt rúk s košom pri zahadzovaní odpadu (napr. odstránenie vrchného uzáveru koša a pod.)

Stravovanie

- Podľa miestnych podmienok, počtu žiakov a personálu je možné zabezpečovať školské stravovanie v bežnej podobe. Pre externých stravníkov musí mať školská jedáleň, resp. výdajná školská jedáleň, zriadené výdajné okienko tak, aby sa eliminoval kontakt s internými stravníkmi.
- Výdaj jedla je potrebné uskutočniť do troch hodín od jeho prípravy, inak môže dôjsť k jeho znehodnoteniu.
- Stravu vydáva personál spolu s čistým príborom. Žiaci si sami jedlo a pitie nedokladajú a neberú si ani príbory.
- Pri príprave jedál a pri vydávaní jedál je nutné dodržiavať bežné hygienické pravidlá.

Pri podozrení na ochorenie

- Nikto s príznakmi infekcie dýchacích ciest, ktoré by mohli zodpovedať známym príznakom COVID-19 (zvýšená telesná teplota, kašeľ, zvracanie, kožná vyrážka, hnačky, náhla strata chuti a čuchu, iný príznak akútnej infekcie dýchacích ciest), ako aj inej infekčnej choroby nesmie vstúpiť do priestorov školy.
- Ak žiak v priebehu dňa vykazuje niektorý z možných príznakov COVID-19, je nutné umiestniť ho do samostatnej miestnosti a kontaktovať zákonných zástupcov, ktorí ho bezodkladne vyzdvihnú. O podozrení na nákazu COVID – 19 škola informuje príslušný RÚVZ tak, ako je to v prípade iných infekčných ochorení.
- Ak sa u zamestnanca školy objavia príznaky nákazy COVID – 19 v priebehu jeho pracovného dňa, bezodkladne o tom informuje riaditeľa školy a opustí školu v najkratšom možnom čase s použitím rúška.

V prípade potvrdenia ochorenia

Škola postupuje podľa usmernenia miestne príslušného RÚVZ.

Všetky ustanovenia tohto dokumentu okrem tých, ktoré sú uvedené v rozhodnutí ministra, majú odporúčací charakter. Zriaďovateľ spoločne so školou ich bude realizovať podľa svojich možností a o všetkých skutočnostiach bude informovať zákonných zástupcov žiakov obvyklým spôsobom.

Tento dokument sa vzťahuje na základné prevádzkové podmienky stredných škôl a školských zariadení po dobu trvania potreby dodržiavania epidemiologických opatrení a odporúčaní. Upravuje iba tie základné prevádzkové podmienky, ktoré sa líšia (či sú upravené nad rámec) od štandardných podmienok vyplývajúcich zo školských, hygienických, pracovnoprávných a ďalších predpisov.